

ÖVERDELSSÄRK, 1806

med korsstygnbroderi
OVANSJÖ SOCKEN

ÖVERDELSSÄRK av linne

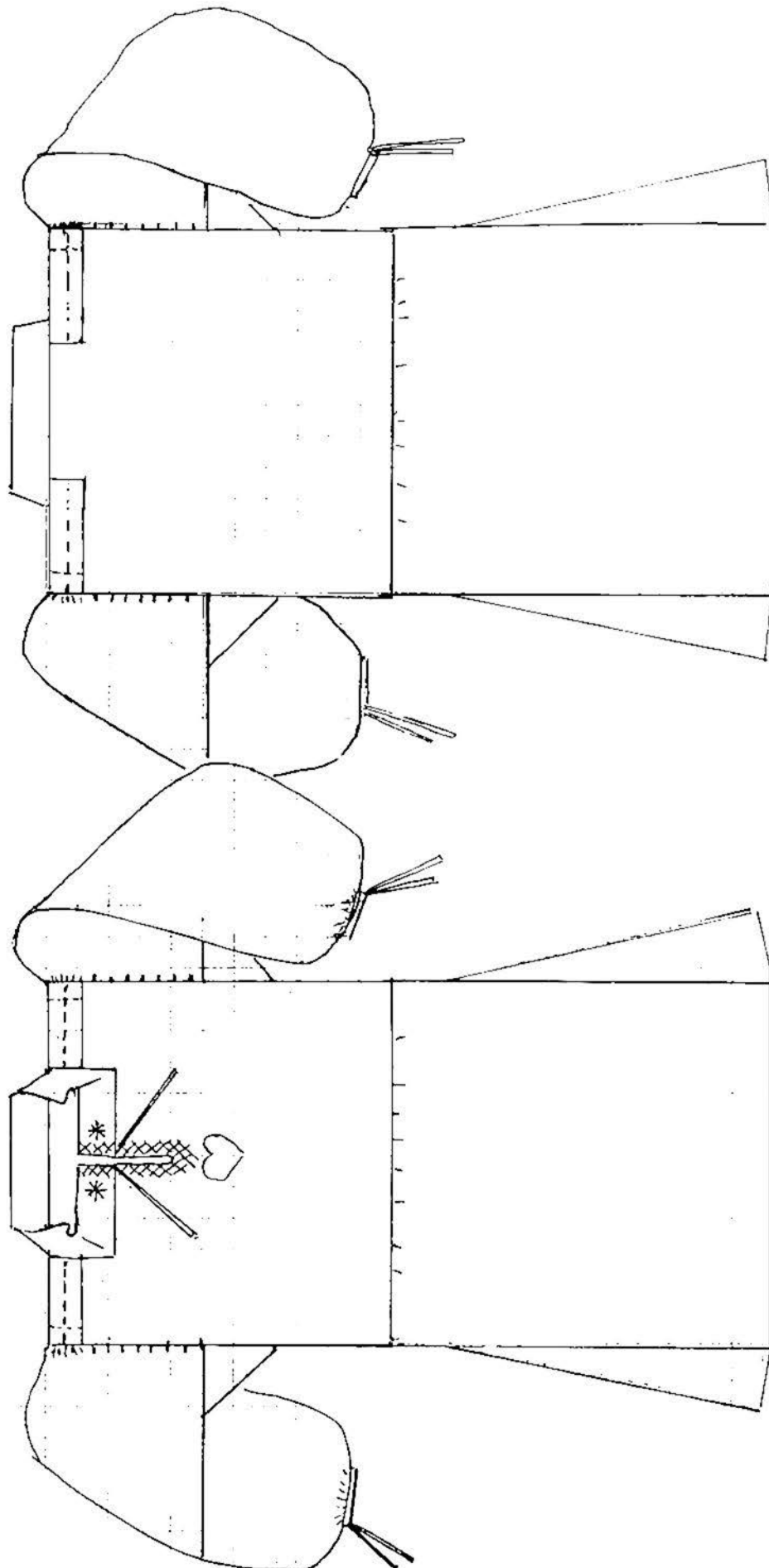
med broderi i korsstyg

Skala 1 : 10

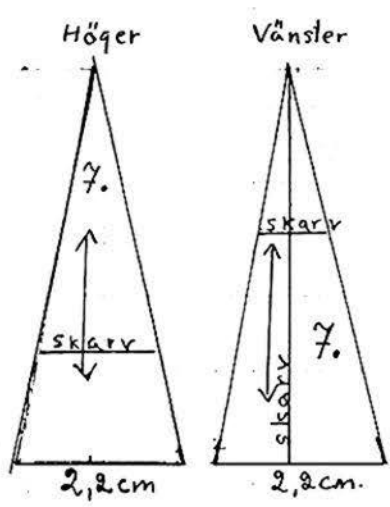
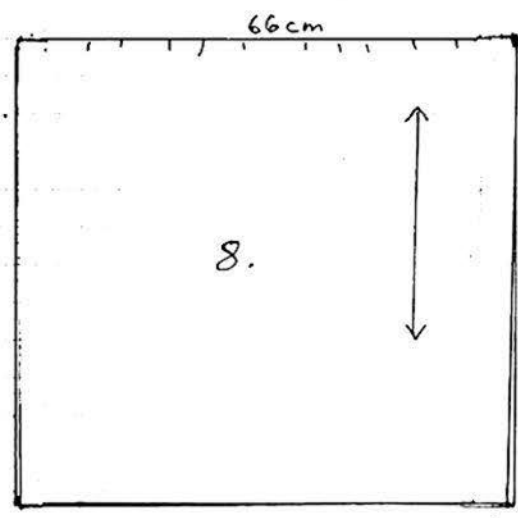
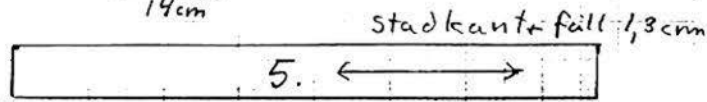
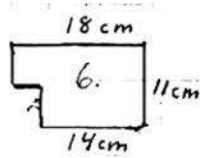
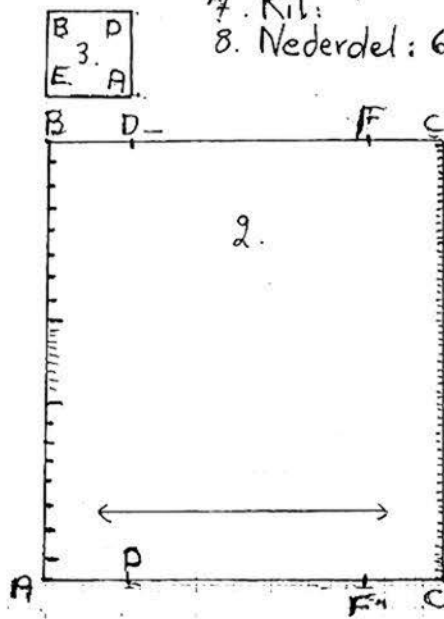
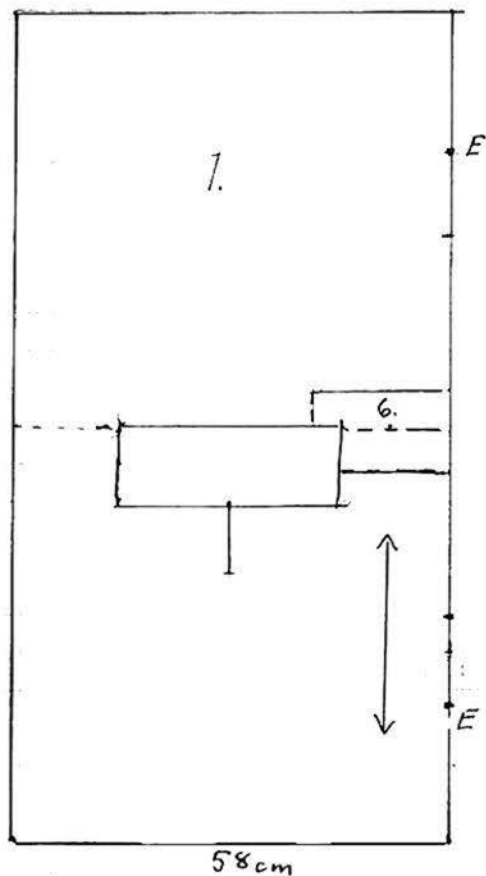
Ägare: hembygdsföreningen Övansjö

Blad 2

(11)

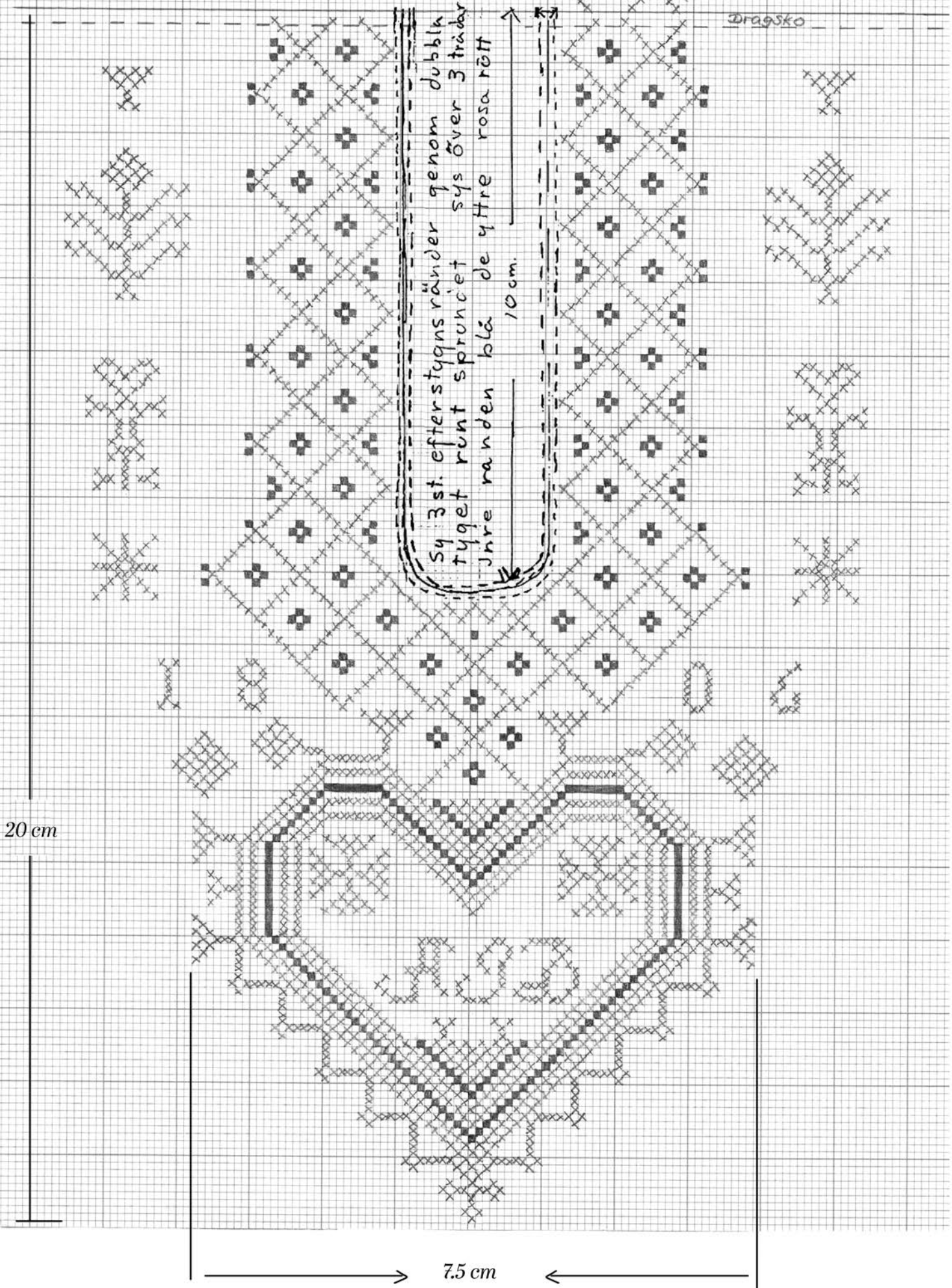

1. Bål: 58 x 110 cm
2. Ärm: 58 x 53 cm
3. Ärmspjäll 11 x 11 cm
4. Ärmlining: 2,5 x 17 cm
5. krage: 6,5 x 77 cm
6. Axel förstärkning: 18 x 14 x 11 cm
7. Kil:
8. Nederdel: 66 x 62 cm

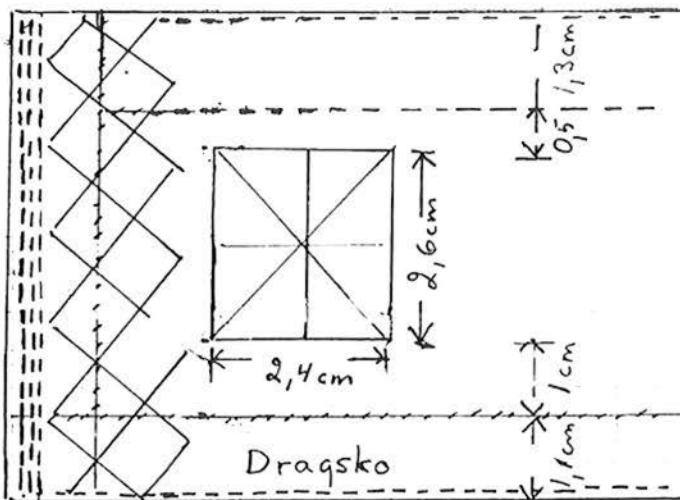
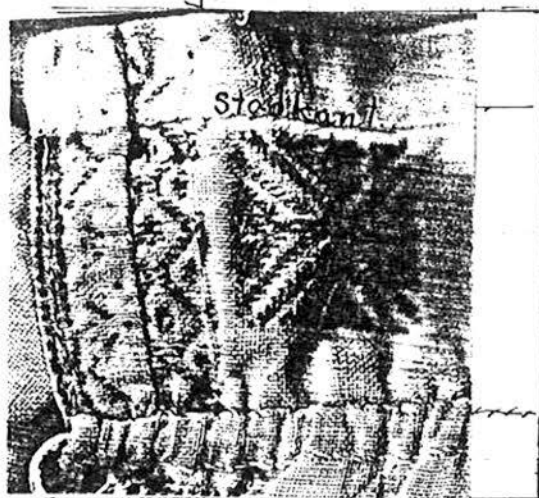
Skarvar på originalet (Bör ej kopieras)

← Tygriktning
- - - - - : vikning.

KRAGEN

Avigsidan

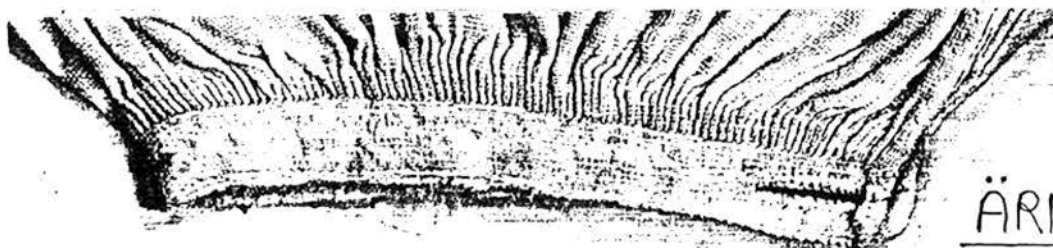
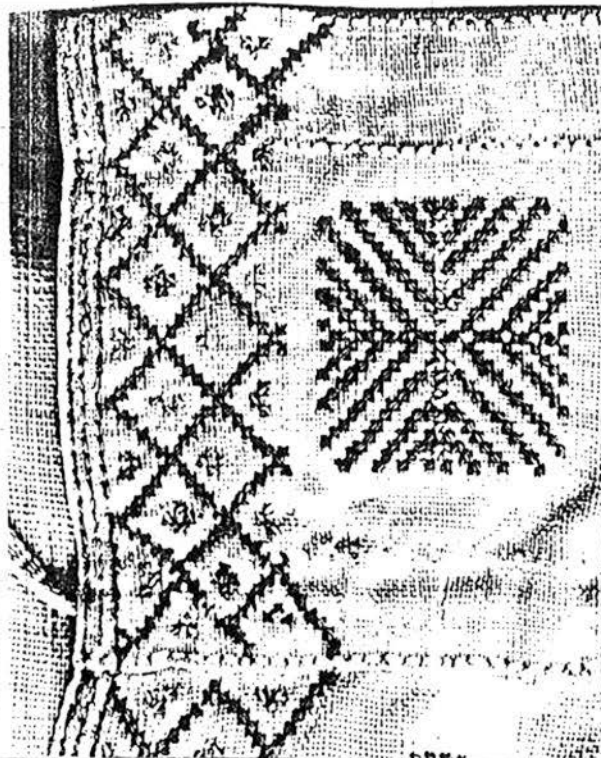
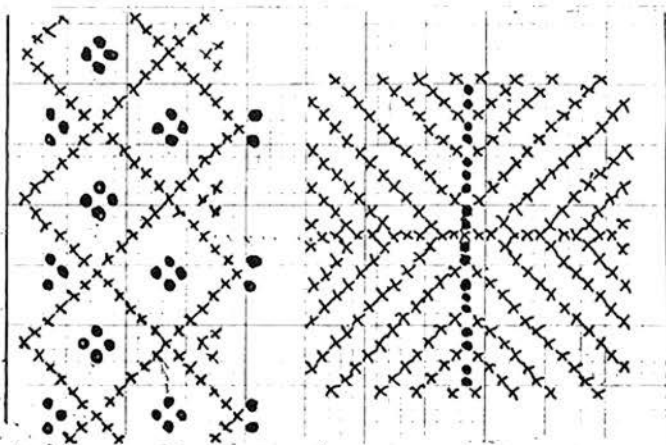

Förstoringar

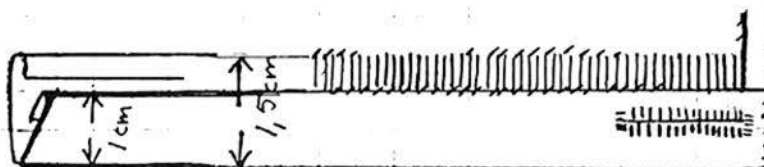
korsstygnen: sys över 2 trådar

rött: X

blått: •

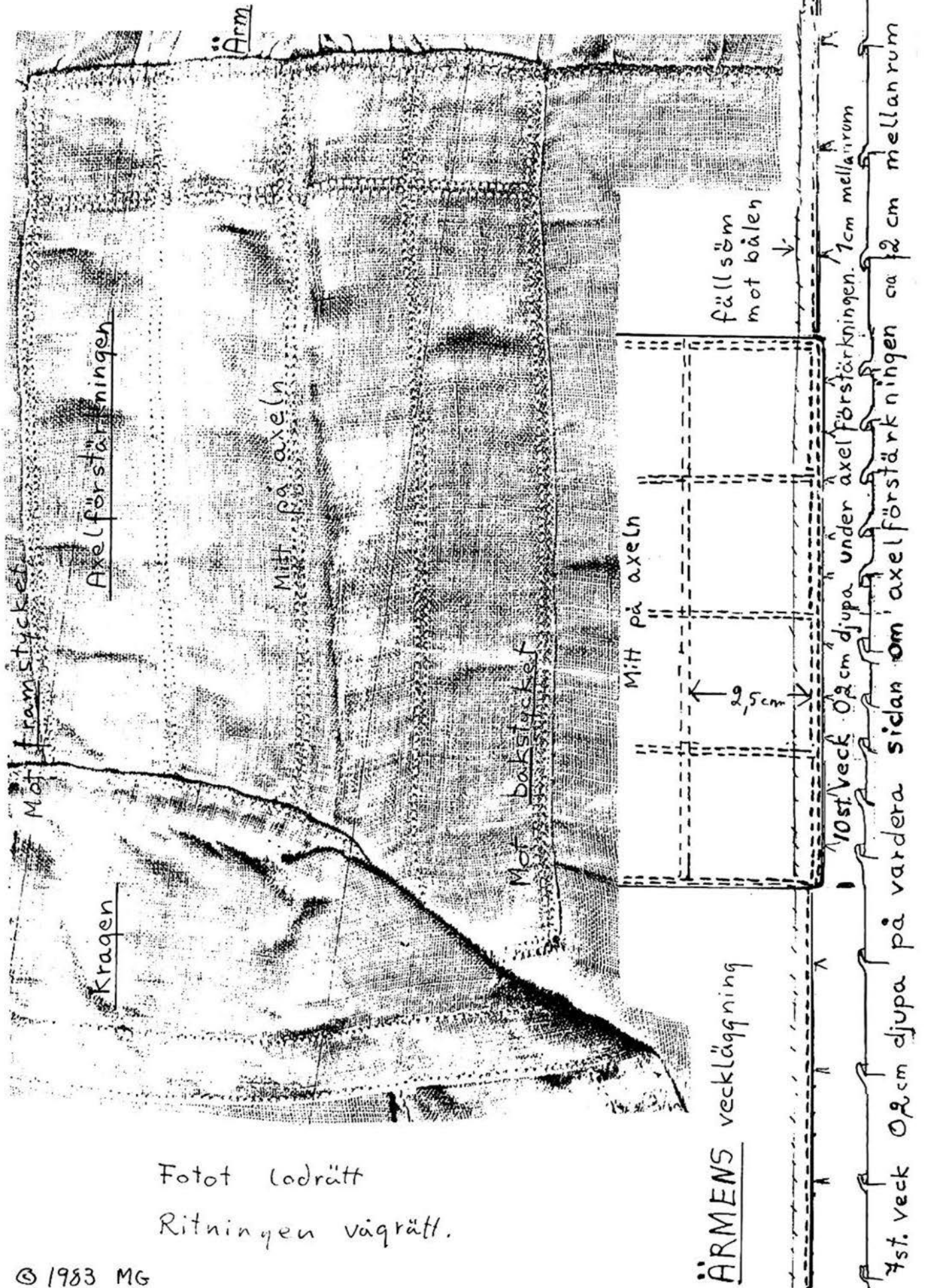

ÄRMLINNING

2 st. knapphål

← kantförstärkning.

Fotot lodrätt
Ritningen vågrätt.

Tyg: Original linne tuskraft
 Täthet överdelen varp 21 tr/ cm inslag 19 tr/ cm
 nederdel varp 16 tr/ cm inslag 14 tr/ cm

Överdel: Marks skjortlinne 20 tr/ cm 1,2 m 140 cm bredd
 Nederdel:

Tråd: Bockens knyppltråd halvblekt 50/2
 Bomullsgarn rött och mörkblått 24/2

Linneband: 0,4 cm brett och 102 cm långt, rött och vitt

Stygn täthet: Efterstygn 6 - 8 stygn/cm
 Fällstygn 5 - 7 stygn/cm.

Fällbredder: 0,2 - 0,4 cm

Råd inför sömnad: Krymp tyget och stryk det.

Det mått som får ändras är ärmlängden. Ärmerna bör blusa ungefär 5 cm.

Till en mycket kraftig person måste de andra måtten ändras.

Beräkna 1,5 cm sömsmån på kraghålet för övrigt 1 cm sömsmån.

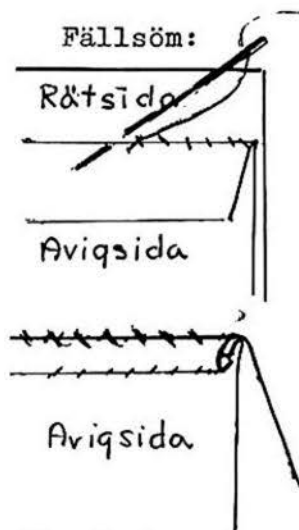
Broderi: Båldelen
 broderiet börjar 1,5 cm in på bålen. Kontrollera att broderiet kommer mitt fram. Sätt in ditt eget monogram och årtal då du syr plagget.

På originalet är broderiet ej så exakt sytt och rutorna stämmer inte alla gånger. Därför kanske det ej heller behövs sprävtas upp vid eventuell felräkning

Kragen

brudsärkarna har mycket stort halshål, kragen skall falla yvigt kring halsen, drages ihop med ett litet band som är inträtt i fällen och knytes fram.

Sy färdig kragen först och brodera genom dubbla tyget

SÖMNADSBESKRIVNING

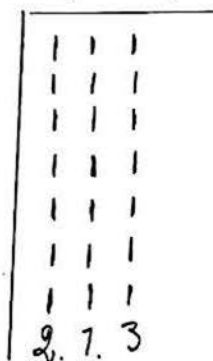
Lägg de två tygerna som skall sys ihop räta mot räta

Vik ner sömsmånen framåt på det främre tyget och lägg det 1 cm in på det borte tyget och sy fällstygn

Klipp bort överflödigt tyg, det främre tyget 0,2 cm och det borte tyget dubbelt så brett

Vik först in 0,2 cm på det borte tyget och vik det sedan över det främre tyget sy fällstygn.

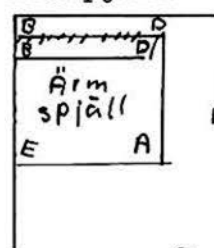
Ärm:
Stripade rynkor

Sy en rad förstyggn på ärmen 1 cm från kanten sy över resp. under 4 trådar i väven, sy sedan en förstygnsrad på var sida om den första raden med 0,5 cm mellanrum, den ena n:r 2 (se skiss) kommer då in i den blivande sömsmänen, se till att stygnen kommer trådrakt ovanför varandra.

Dra ihop rynkorna tätt var noga med att alla rynkorna ligger som små raka streck tätt intill varandra. Fäst rynktråderna tillfälligt genom att snurra dem runt en knapphål. Rynkorna som inte vill ligga snygt petas ned med en nål. Låt gärna arbetet vila c:a ett dygn så att rynkorna fixeras. Dra sedan ut rynkorna till önskad längd.

Ärmspjäll:

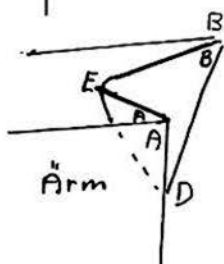

Ärm
rättsidan

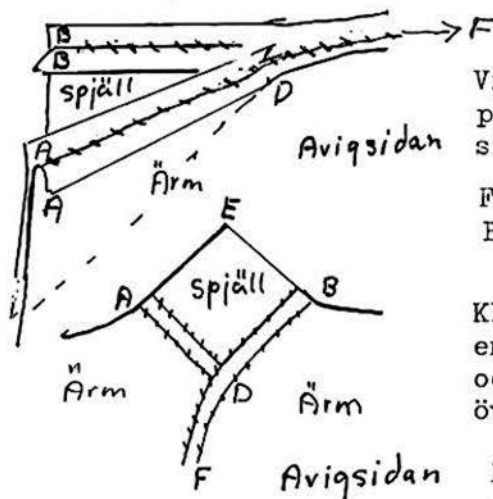
Lägg ärmspjäll och ärm rätta mot rätta

Vik ner ärmspjällets sömsmån (1 cm) sträcka B-D och placera spjället 1 cm in på ärmen sträcken B-D.

Börja sy 1 cm in från kanten.

Lägg ihop punkt A på ärmen med punkt A på ärmspjället.

Vik ner ärmens sömsmån framåt och placera det mot ärmspjället och sy sträcken D-A

Fortsätt sy ärmsömmen sträcken D-F, Börja sy vid punkt F

Klipp rent överflödigt tyg. Sömmen fälles över enl. skiss blad 7 fällsöm. Sträcken A-D sys först och fälles över åt ärmen. Sträcken B-D fälls över åt spjället och kommer då att ligga över.

Fortsätt sy ärmsömmen sträcken D-F, börja sy vid punkt F

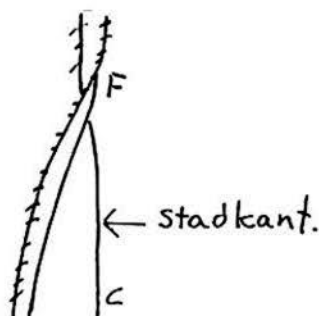
På originalet är den främre sprundkanten stadkant och därför ej fällad, lika på båda ärmarna.

Sprundet är 9 cm långt.

Fäll 0,2 cm bred, sys med fällstyggn

Ärmens fällsöm vändes så smidigt som möjligt och övergår i sprundets fäll

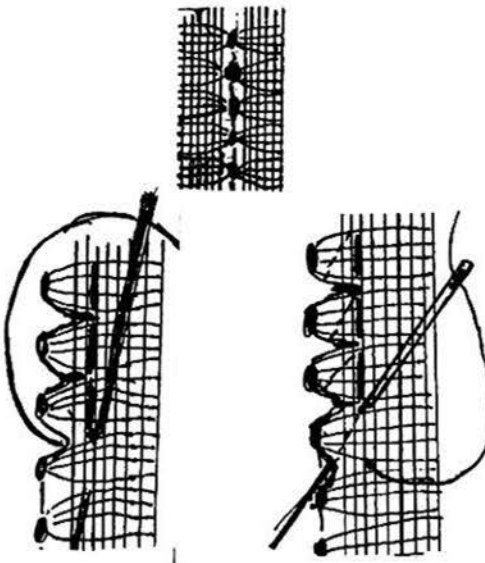
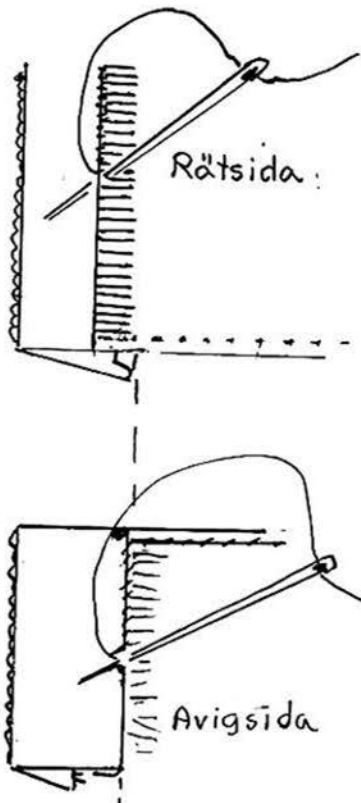
Ärmsprund:

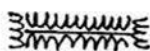
SY DEN ANDRA ÄRMEN SPEGELVÄND:

Ärmlinning:

Kantförstärkning - nuggor

Ärmlinningens
fastsättning se blad 5

Knapphål.

På originalet är kanten mycket sliten

Dra ut en tråd i kanten (se skiss blad 3)
1,5 cm innanför sömsmänen och sy en efter-
stygnssrad över 4 trådar dra åt hårt. Dra
sedan ut två trådar på var sida om efter-
stygnssraden.

Vik därefter tyget mitt i efterstygnss-
raden, och sy halv myrgång enl. skissen
dra åt så hårt att små uddar bildas.

Förslag till nuggor

Vik in sömsmänen på den långsida som skall
bli linningens rätsida, och trockla noga.

Mät av lagom längd på linningen och vik in
sömsmänen på båda kortsidorna, trockla.
Kortsidorna sys ihop sedan linningen sytts
fast på plagget.

Fördela rynkorna jämt över hela rynkpartiet.
Lägg den färdigsydda ärmlinningen över ärmens
nederkant. Både ärmen och ärmlinningen skall
ha rätsidan upp. Linningens överkant med in-
vikt sömsmän skall ligga intill rynktråden
n:r 1 (se skiss blad 8) Träckla fast ärm-
linningen mycket noga, så att inte rynkorna
kan glida.

Sy fast linningen med ett fällstygn i varje
rynka.

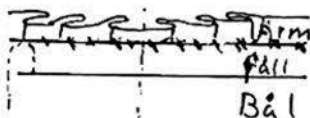
Vänd arbetet och vik in sömsmänen på linnin-
gens insida. Här är linningen 1,5 cm bred
alltså 0,5 cm bredare än på utsidan.
Sy fast linningen lika som på utsidan med
ett fällstygn i varje rynka, linningens kant
kommer att sys fast i rynktråden n:r 3 (se
skiss blad 8) Drag sedan bort rynktrådarna

Sy ihop kortsidorna med kaststygn.

Sy knapphålsstygn på knapphålens båda lång-
sidor. Sy därefter knapphålsstygn på tvären
vid knapphålens kortsidor.

Ärmens
fastsättning:

M:Hen

Gör i ordning vecken upptill på ärmen enligt beskrivning av ärmens veckläggning blad 6

Träckla ned vecken.

Märk ut mitten på ärmen och bålen

Lägg ärm och bål rätta mot rätta och passa in mittmarkering mot varandra.

Lägg ihop punkterna E på ärmspjäll och bål.

Ärmen sys fast med fällsöm vänd in mot bålen.

Börja sy vid punkt E

Vik ned bålens sömsmån (1 cm) och börja sy 1 cm in på ärmen och sy fällstygnet utefter hela axelsömmen. sluta i samma punkt som du började, punkt E

Klipp bort överflödigt tyg, 0,4 cm fäll. De små vecken binds med i fällsömmen

Sy också en efterstygnssrad ovanpå fällsömmen 0,1 cm från kanten. Se blad 6

Sidsömmen:

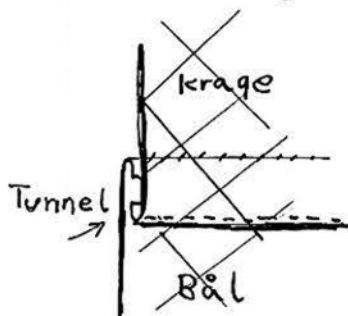
På originalet har höger sida stadkant, sydd med fällstygnet 0,1 cm från kanten

Vänster sida har fällsöm.

Axelförstärkning:
fastsättning

Sys fast på rätan med dubbla efterstygnssrader (se skiss blad 6). Vid halsringningen kommer axelf. att följa med in i sömmen då kragen sys fast.

Kragen:
fastsättning

Sys fast på bålen med en fäll som bildar en tunnel där det 0,4 cm breda linnebandet trädes in.

Vik in 0,4 cm på kragen och lägg den 1,5 cm in på bålen. Sy fast kragen från rätan med efterstygn 0,1 cm från kanten

Vänd arbetet till avigsidan och vik inbålens sömsmån 0,4 cm och fäll in den. Se blad 5

Fällerna nedtill: Sy en smal fäll 0,4 cm bred, med fällstygnet.

NEDERDELEN:

Sy i kilarna i nederdelens sidor på samma sätt som ärmspjället sys i på ärmen (se blad 8)
Fällsöm på kilen och i sidsömmen.

Fäll nederdelen upptill med 0,4 cm fäll och fällerna nedtill med 0,6 cm fäll.

Hopsättning:

av överdel och nederdel, lägg rätta mot rätta och kasta ihop. Den bredare nederdelen hålls in vid hopsyningen.

HISTORIK

Brudsärken: har tillhört Anna Jänsdotter född år 1737 i Stockbo
Ovansjö

I Greta Hedlunds bok från 1951 Dräkt och kvinnlig slöjd i
Ovansjö socken 1750 - 1850 finns brudsärken avbildad och be-
skriven

Utdrag ur boken: brudsärkarnas överdel är olik de lösa överdelarna
där den är mer urringad och har halssprund fram, kragen är
bredare och faller yvigt kring halsen.

Brudsärken kunde nyttjas av sin ägare sedan i livet, när helst
hon skulle vara fin. De bevarade brudsärkarna är alla mycket nötta

Nuvarande ägare är Ovansjö hembygdsförening.

kragen stärkes lätt